

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2026
Institution	Kolding HF og VUC
Uddannelse	2HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Tina Kjeldgaard Rethmeier
Hold	daA1 2508

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kommunikation og sprog
Titel 2	Middelalderen (1050-1536) og fortællingens forvandling
Titel 3	Retorik og argumentation
Titel 4	Kortfilm og spillefilm
Titel 5	Mellem linjerne
Titel 6	Kropsfremstilling i medierne
Titel 7	Vrede mænd i lyrikken
Titel 8	Litteraturhistorien: Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (1700-1890)
Titel 9	Medier og journalistik
Titel 10	Repetition og eksamenstræning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Kommunikation og sprog (inkl. forløb om skriftlighed / analyserende artikel)
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklame for Compeed (i <i>Alt for damerne</i>, nr. 18, 3. maj 2005) • Reklame for Tryg "Giv din tryghed videre" (Tryg-reklame) • Reklame for Gillette "The Best a Man Can Get", 1989 (Gillette-reklame) • Reklame for "XL-Byg – sådan har det ikke altid været" 2016 (XL-BYG - "Sådan har det ikke altid været") • Reklame for Jem og Fix "Bærende væg", 2012 (Jem og Fix - "Bærende væg") • Reklame for Silvan "Legehus", 2013 (Silvan - "Legehus") • Carsten Norton, Jan Søgaard m.fl.: "Her brugte de Kirstens dankort" (<i>Ekstra-bladet</i>, 3. januar 2012) • Af "Bekendtgørelse af Lov om hunde" (s. 19-20) i <i>Det sproglige i dansk</i> • "Andreas og Sebastian snakker om musik" (s. 17-18) i <i>Det sproglige i dansk</i> • Uddrag af et interview fra Go' morgen Danmark mellem Anne-Grethe Bjarup Riis og Susanne Møller den 16.2.2011 (http://kortlink.dk/qzzk) • Uddrag af <i>Blinkende lygter</i> (klippet om "den syge høne") (Syg høne-uddrag) • Casper Christensen og Frank Hvams bidrag til "Knæk cancer" (Knæk ...) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Kommunikation" og "Mundtligt og skriftligt" (kap. 1 og 2) i <i>Det sproglige i dansk</i> (teoribogen) • Om dialogskik, samarbejde, høflighed og facework i <i>Håndbog til dansk</i> (uddrag af kap. 4.12 "Kommunikationsanalyse") af Ole Schultz Larsen
Omfang	38 lektioner af 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det retoriske pentagram og støj • Kommunikative funktioner (social, metasproglig, informativ, identitetsgivende, poetisk, impressiv) • Genretræk for mundtligt og skriftligt sprog • Face og facework, herunder korrektionsprocessen, ansigtstruende og ansigtsdæmpende handlinger • Samarbejdsprincippet (ærlighed, holde sig til emnet, tilpas mængde information, udtrykke sig klart) • Høflighedsprincippet (hensynsfuld, beskeden, positiv, gavmild, enighed) • God samtaleskik: turtagning, gambitter, engagement, øjenkontakt
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, procesorienteret skrivearbejde, repetitionsspil

Titel 2	Middelalderen (1050-1536) og fortællingens forvandling
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ravnkeel Frøjsgodes Saga</i> (1. værk) • Folkevisen ”Harpens Kraft” • Folkevisen ”Ebbe Skammelsøn” • Folkeeventyret ”Askepot” • Folkeeventyret ”Kong Lindorm” • H.C. Andersen: ”Fyrtøjet”, 1835 • Karen Blixen: ”Ringene” fra <i>Skæbne-Anekdoter</i>, 1958 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johan Renck: ”Rites of Passage” fra <i>Vikings</i>, 2013 • J.R.R. Tolkien: uddrag af <i>Húrins børn</i>, 2007 <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Middelaldersamfundet • Genretræk for islandske sagaer • Genretræk for folkeviser • Genretræk for folkeeventyr
Omfang	46 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feudalsamfund og hierarkisk verdensopfattelse • Trylleviser og ridderviser • Syrebadsteknik i folkeviser (stereotype karakter- og miljøbeskrivelser, ubestemt tid og sted, formelsprog, simpel handling, enkelt sprog, dialog mellem højst 2 personer af gangen) • Ekspansionsteknik i folkeviser (gentagelser, gentagelser med variation, detaljerede beskrivelser) • Folkeeventyr (gentagelser og talmagi, formelsprog, ubestemte tids- og stedsangivelser, stereotype personer, kun de nødvendige personer indgår, modsætningsstrukturer) • Hjemme – ude – hjem • Aktantmodellen
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, læreroplæg, højtlesning, kreativ øvelse, procesorienteret skrivning, repetitionsspil

Titel 3	Retorik og argumentation (inkl. forløb om mundtlighed)
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martin Andersen Nexø: ”Ulven og fårene”, 1915 • Socialdemokratiet: ”Det Danmark, du kender”, 2015 • Kristian Villesen: ”Derfor ser jeg Paradise hotel” (i <i>Information</i> den 13. marts 2010) • Andrea Dragsdahl: ”Drop true crime - Lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andres tragedie” (i <i>Information</i> den 16. juli 2019) • Statsminister Lars Løkke Rasmussens nytårstale 2017 • Sara Omars nytårstale 1. januar 2018 <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det retoriske pentagram ○ Appelformerne ○ Toulmins argumentationsmodel ○ Sproglige virkemidler ○ Talegenren ○ Mundtlig formidling
Omfang	46 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toulmins argumentationsmodel (påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse) • Appelformer (etos (de moderne dyder), logos, patos) • Det retoriske pentagram (modtager, afsender, emne, kontekst, sprog) • Sproglige virkemidler (retoriske spørgsmål, triade, metafor, sammenligning, farvede ord, modsætningspar, gentagelser, intertekstualitet) • Talegenren (lejlighedstalen vs. den politiske tale)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med skriftlig opgave, læreroplæg, begrebstræning, højtlesning, arbejde med mundtlig feedback, stationsarbejde, fremlægger taler, repetitionsspil

Titel 4	Kortfilm og spillefilm (inkl. forløb om skriftlighed / debatterende artikel)
Indhold	<p>Primærttekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pål Sletaune: ”Eating Out”, 1994 • Mathieu Ratthe: ”Lovefield”, 2008 • "Selvvalgt" kortfilm": <ul style="list-style-type: none"> • Klaus Messerschmidt Hjuler: "A lunch story", 2018 • Alexander Kolpin: "Under bæltstedet", 2006 • Anders Thomas Jensen og Tomas Villum Jensen: "Ernst og lyset", 1996 • Dennis Petersen og Frederik Nørgaard: "Kuppet", 2000 • Esben Tønnesen: "Lille mand", 2006 • Projekt om en selvvalgt spillefilm (2. værk): <ul style="list-style-type: none"> • Anna, The Boy in the striped pajamas (2008) • Julie, The Boy in the striped pajamas (2008) • Søren, The Boy in the striped pajamas (2008) • Mie, The Boy in the striped pajamas (2008) • Philip, “Klaus” (2019) • Freja, “Klaus” (2019) • Joshie, “Bride wars” (2009) • Caroline, “Jagten” (2012) • Tina, “12 years as a slave” (2013) • Devrim, “12 years as a slave” (2013) • Iman, “Honey” (2025) • Jennifer, “Honey” (2025) • Na’El, “Honey”, 2025) • Rikke, “Terkel i knibe”, (2004) • Nanna, “Skatteplanetten”, (2002) • Adriana, “ Captain America: The first avengers” (2011) • Sidsel, “Druk”, (2020) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler • Kortfilmgenre • Ole Schultz Larsen: "Komposition og spænding i spillefilm" fra <i>Håndbog til danske</i>, 2020, Systemtime (https://hbdansk.systemtime.dk/index.php?id=223&L=0 og https://hbdansk.systemtime.dk/index.php?id=223&L=0)

Omfang	44 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billedbeskæring (supertotal, total, halvtotal, halvnær, nær, ultranær) • Asynkron lyd (voice-over, underlægningsmusik, effektlyde) • Synkron lyd (reallyd, baggrundsmusik, forstærket reallyd) • Kamerabevægelse (panorering, travelling, tilt, håndholdt, statisk) • Klipning (skjult klipning vs. synlig, fx montageklipning, kontrastklipning) • Kameravinkler (normalperspektiv, frø- og fugleperspektiv) • Lys (high-key og low-key) • Kortfilm og Raskins syv parametre
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, mini-projekt, fremlæggelser, omlagt skriftlighed

Titel 5	Mellem linjerne
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Karnevallet” / Tove Ditlevsen: ”Nattens Dronning”, 1952 • Martin A. Hansen: ”Agerhønen” fra <i>Agerhønen</i>, 1947 • Ernest Hemingway: ”A Very Short Story” / ”En meget kort historie” fra <i>I vor tid</i>, 1925 (verdenslitteratur) • Helle Helle: uddrag af ”Noter” fra <i>Dansknoter</i> nr. 2, 1999 • Helle Helle: ”Hedebølge” fra <i>Biler og dyr</i>, 2000 • Peter Seeberg: ”Støvsuger”, 1997 • DR: uddrag af <i>Kender du typen</i> (afsnit 11, sæson 2024) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Analyse og fortolkning som metode ◦ Fortælleforhold ◦ Personbeskrivelse ◦ Minimalisme • ”Novellegenren” fra ibogen <i>Dansk på ny (Læreplan 2017)</i>: https://danskpaany.systeme.dk/index.php?id=151
Omfang	28 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortælletyper (1.personsfortæller, 3.personsfortæller) • 3.personsfortæller (observerende, alvidende, personbunden) • Synsvinkel (indre, ydre, kombineret) • Direkte, indirekte eller dækket tanke/tale • Direkte og indirekte person- og miljøbeskrivelse • Minimalisme (less is more, indirekte fortællestil, show it, don’t tell it) • Den klassiske novelle (enstrenget handling, tredeling, uventet begivenhed, begrænset persongalleri, afrundet) • Den moderne novelle (enstrenget handling, in medias res, åben slutning, begrænset persongalleri, tomme pladser)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, begrebstræning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, optagelse af mundtlige fremlæggelser, læreroplæg, omlagt skriftligt arbejde, repetitionsspil

Titel 6	Kropsfremstilling i medierne
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklamer med traditionelt kropsideal: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Dior (JOY by Dior – The new fragrance) ◦ Gucci (Gucci Envy for Men perfume commercial) ◦ JBS (JBS kun for rigtige mænd) ◦ Fleggaard (Fleggaard: For the Girls) ◦ Paco Rabanne (Paco Rabanne Pure XS - 50 secs Anuncio Perfume 2017) ◦ L'Oreal (L'Oreal - "Extraordinary Oil" Nourishing Shampoo 2016) ◦ Venus (Gillette Venus Disposable Razor Commercial 2005) • Reklamer, der gør op med det traditionelle kropsideal: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Dove ("Firming" - Dove) ◦ Dressmann (Underwear for Perfect Men) ◦ Model Before and After og Dove campaign for real beauty (male version) • Dokumentarer fra DR: <ul style="list-style-type: none"> ◦ DR: uddrag af ”Miss Perfect”, 2017 (afsnit 1) ◦ DR: uddrag af ”Hård udenpå”, 2017 (afsnit 1) ◦ DR: uddrag af ”Tykke Ida”, 2017 (afsnit 2) • NRK: ”Line fikser kroppen”, 2017 (afsnit 1) • Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i>, 2015 (3. værk) • Marie Hohnen: ”Læge: Kropsaktivister gør overvægtige en bjørnetjeneste” og ”Det gør mig glad, hvis piger lærer, at de ikke skal være supertynde” (i <i>Politiken</i> den 25. februar 2017) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om filmiske virkemidler • Afsnit fra <i>DOX</i> af Dorthe Schmidt Granild og Mette Wolfhagen, 2016: <ul style="list-style-type: none"> ◦ ”Definition af dokumentargenren” (s. 16-18) ◦ ”Autenticitetsmarkører - Signaler om virkelighed” (s. 18-21) ◦ ”Interviewformer” (s. 39) og ”Dokumentarens fortælleformer” (s. 44) • ”Tv-dokumentarisme” fra ibogen <i>Levende billeder - grundbog i mediefag</i> af Anders Dahl m.fl., 2013, 2018
Omfang	30 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler (kameravinkler, billedbeskæringer, lyd, klipning) • Autenticitetsmarkør og faktakontrakt • Dokumentargenrer (tv-dokumentar vs. dokumentarfilm) • Dokumentargenrer (portræt, sociologisk, institutions og sagsorienteret) • Fortælleformer (observerende, dybdeborende, deltagende)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, matrixgrupper, individuelt arbejde, begrebstræning, omlagt skriftligt arbejde, repetitionsspil

Titel 7	Vrede mænd i lyrikken
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tom Kristensen: ”Det blomstrende slagsmål”, 1920, Fra digtsamlingen <i>Fribytterdrømme</i> • Rudolf Broby-Johansen: ”BORDELPIGE DRÆBER UFØDT”, 1922, fra digtsamlingen <i>Blod</i> • Klaus Rifbjerg: ”Livet i badeværelset”, 1960, Fra digtsamlingen <i>Konfrontation</i> • Yahya Hassan: "YAHYA HASSAN", 2013, værk (digtsamling), med fokus på "BARNDOM", "GHETTOGUIDE"+ FLERE • "Djinn" (2024) af Elias Sadaq, Gyldendal - (uddrag), med fokus på digtene "LAYLA OG MAJNUN" (s. 13), "FADERSMÅL" (s. 17), "BARNDOM" (s. 18) og "MEDGIFT" (s. 78-80) • Haidar Ansari: <i>Institutionaliseret</i> (2022), Gyldendal (uddrag) • Glenn Bech: "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet" (2022), Gyldendal (uddrag) • Michael Strunge: ”SKRÅT OP”, 1980, fra digtsamlingen <i>Skrigerne</i> • Michael Strunge: ”Det kommende” 1978, fra digtsamlingen <i>Livets hastighed</i> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om Elias Sadaq Fra https://www.gyldendal.dk/produkter/djinn-9788702399325 • Performancevideo: Yahya Hassan reciterer digtet <i>BARNDOM</i> Yahya Hassan performance video <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: • Analyseredskaber til lyrik • Grammatik og ordklasser • Rim og rytme • Sproglige virkemidler • Tom Kristensen • Yahya Hassan • <i>Lyrikkens kendetegn og genrer</i>, Fra afsnittet "Hvad er lyrik" i ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen, Peter Kennebo og Tinne Serup Bertelsen, Systime, 2020 (https://litthist.systime.dk/?id=197) + Fra afsnittet "Digt" i ibogen <i>Textanalyse</i> af Anne Bøndergaard, Systime, 2020 (https://textanalyse.systime.dk/?id=4848) • Om Klaus Rifbjerg (s. 407) fra <i>Litteraturens huse</i> af Johannes Fibiger m.fl., 2008 • Om Rudolf Brody-Johansen fra dr.dk/skole (https://kortlink.dk/25sxxw) • Afsnit om ”Storymodernisme og postmodernisme” fra <i>Litteraturhistorien</i> –

	<p><i>på langs og på tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen m.fl., 2012: Storbymodernisme og postmodernisme (1980-1990) Litteraturhistorien – på langs og på tværs</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnit om ”Autofiktion” fra <i>Textur</i> af Barbara Illum og Rune Kastberg Søndergaard 2019: https://textur.systeme.dk/?id=266 • Afsnit fra <i>Gads Litteraturlæksikon</i> af Henrik Rasmussen m.fl., 1999: <ul style="list-style-type: none"> ○ ”Modernisme” (s. 221-222) ○ ”Ekspressionisme” (s. 85) ○ ”Konfrontationsmodernisme” (s. 179-180)
Omfang	32 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strofer, vers og brudte linjer • Sproglige virkemidler (gentagelser, modsætninger, billedsprog, brug af ordklasser som virkemiddel, semantiske skemaer, slang) • Billedsprog (metafor, besjæling, personificering, sammenligning, symbol) • Rimtyper (enderim, indrim, multirim og bogstavrim) • Modernismen (fokus på ekspressionismen og konfrontationsmodernismen og firserlyrik) • Autofiktion • Kontekst (fokus på tematikker om integration og samfundskritik)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og samarbejde, individuelt skriftligt arbejde, begrebs- og repetitionstræning, læreroplæg, kreativ skrivning, repetitionsspil

Titel 8	Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (1700-1890)
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplysningstiden: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Ludvig Holberg: uddrag af <i>Erasmus Montanus</i> (2. scene 2. akt + 6. scene 3. akt + 1. scene 4. akt + 4. scene 4. akt), 1723 • Romantikken: <ul style="list-style-type: none"> ◦ A. W. Schack von Staffeldt: "Liljen og Dugdraaben", 1808 • Biedermeier (Romantikken): <ul style="list-style-type: none"> ◦ N.F.S. Grundtvig: "Det er så yndigt at følges ad", 1855 ◦ Julius Strandberg: uddrag af <i>Brevbog for Elskende</i>, 1879 ◦ Julius Strandberg: uddrag af <i>Haandbog i Kjærlighed - Hvordan man gjør Lykke hos Fruentimmerne</i>, 1869 • Romantismen: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Adam Oehlenschläger: "Raad til unge Ægtemænd", ca. 1809-1820 ◦ Søren Kierkegaard: uddrag af <i>Forførerens dagbog</i>, 1843 ◦ St. St. Blicher: uddrag af <i>Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog</i>, 1824 • Det moderne gennembrud: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Amalie Skram: uddrag af <i>Constance Ring</i>, 1885 (norsk) ◦ Herman Bang: "Foran Alteret", 1880 ◦ Henrik Pontoppidan: <i>Isbjørnen</i>, 1887 (5. værk) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nicolaj Arcel: <i>En kongelig affære</i>, 2012 (film) • DR: "Øgendahl og de store forfattere – Herman Bang", 2018, TV-dokumentar (episode 5, sæson 1) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Oplysningstiden ◦ Dramaet som genre ◦ Romantismen ◦ Det moderne gennembrud og sædelighedsfejden • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen m.fl., 2014: <ul style="list-style-type: none"> ◦ "Holbergs komedier" ◦ "Romantikken: En kaotisk tidsalder" ◦ "Nationalromantisk harmoni" ◦ "Biedermeier: Enhedskultur og idyl"
Omfang	60 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplysningstiden: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Fornuft, rationalisme, viden og oplysning ◦ Naturvidenskabelige viden >< overtro / religion ◦ Ytringsfrihed, demokrati, menneskerettigheder

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dramaet som genre (replikker og regibemærkninger) ○ Holbergs komedier (den typiske hovedperson og opbygning) • Biedermeier (Romantikken): <ul style="list-style-type: none"> ○ Pænhed og ordentlighed ○ Familien og tryghed i hjemmet ○ Harmoni og idyl ○ Idealistisk litteratur • Romantismen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det erotiske, mystiske og dæmoniske ○ Skyggesider, splittelse, ubeherskede og uforudsigelige sider • Det moderne gennembrud: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kritik af køn, klasse og kirke ○ At sætte problemer under debat i litteraturen ○ Sædelighedsfejden (debat om kønsroller og undertrykkelsen/frigørelsen af kvinder, tre grupper: de traditionelle, de konservative, de moderne) ○ Realistisk litteratur
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, matrixgrupper, individuelt skriftligt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, fælles højtlesning, fokuseret læsning af et værk, kreative øvelser, eksamenstræning, repetitionsøvelser</p>

Titel 9	Medier og journalistik
Indhold	<p>Primærtekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per Mathiessen m.fl.: ”Ny bilagsbombe under Løkke” (nyhedsartikel fra <i>Ekstra Bladet</i> den 13. maj 2014) • Thomas Larsen: ”Venstres farlige krisehåndtering” (baggrundsartikel fra <i>Berlingske Tidende</i> den 20. maj 2014) • Thomas Prakash m.fl.: ”De store elever kan se frem til lang tid i hjemmeskolen: Lars spiller ’velvære-bingo’ med sin 9. klasse” (baggrundsartikel fra dr.dk den 2. februar 2021) • Irena Pozar: ”Så stöttar världens ledare Frankrike” (nyhedsartikel fra <i>Expressen</i> den 14. november 2015, svensk) • Terkel Svensson: ”Terroralarm i Bruxelles – jerngreb om byen” (nyhedsartikel fra <i>Fyns Amts Avis</i> den 22. november 2015) • Per Thiemann: ”Bruxelles bliver aldrig den samme igen” (reportage fra <i>Politiken</i> den 24. november 2015) • Christian R.: ”Kristiansborg Slots Brand” (nyhedsartikel fra <i>Politiken</i> den 4. oktober 1884) • Herman Bang: ”Branden” (fortællende journalistik fra <i>Nationaltidende</i> den 4. oktober 1884) • Johannes V. Jensen: ”Verdens-Udstillingens Ofre” (fortællende journalistik fra <i>Social-Demokraten</i> d. 25. april 1900) • Morten Sabroe: ”Oscarfest: Kan man ryge Oscar?” (Gonzo-journalistik fra <i>Politikken</i> den 27. marts 2001) <p>Selvvalgt værk ud fra emnet læselyst (6. værk):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Philip <ul style="list-style-type: none"> ○ Héctor Garcia og Francesc Miralles: ”Ikigai – den japanske hemmelighed bag et langt og lykkeligt liv” • Adriana <ul style="list-style-type: none"> ○ Georg Orwell: ”Animal Farm” • Freja <ul style="list-style-type: none"> ○ Lisa See: ”Sneblomst og den hemmelige vifte” • Rikke <ul style="list-style-type: none"> ○ Mark Manson: ”Kunsten at være fucking ligeglad” • Julie <ul style="list-style-type: none"> ○ Mark Manson: ”Kunsten at være fucking ligeglad” • Mie <ul style="list-style-type: none"> ○ Mark Manson: ”Kunsten at være fucking ligeglad” • Caroline <ul style="list-style-type: none"> ○ Cathrine Laudrup-Dufour: ”Passage” • Tina <ul style="list-style-type: none"> ○ Stephanie Meyer: ”Formørkelse”

	<ul style="list-style-type: none"> • Sidsel <ul style="list-style-type: none"> ○ Emilie Stein Thorsen: "Generation 7/7: Beretninger fra 25 unge voksne med skilte forældre" • Joshie <ul style="list-style-type: none"> ○ Art Spiegelman: "Maus" • Jennifer <ul style="list-style-type: none"> ○ Anna Todd: "After – Mødet" • Devrim <ul style="list-style-type: none"> ○ David Goggins: "Usårlig" • Nanna <ul style="list-style-type: none"> ○ Puk Damgård: "Ser du månen, Daniel?" • Iman <ul style="list-style-type: none"> ○ Helle Helle: "Dette burde skrives i nutid" • Na'El <ul style="list-style-type: none"> ○ Georg R. R. Martin: "Sang af is og ild" • Søren <ul style="list-style-type: none"> ○ James Clear: "Atomvaner" • Anna <ul style="list-style-type: none"> ○ Antoine de Saint Exupéry: "Den lille prins" <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Nyhedsformidlingens historie ○ Avistyper og modtagergrupper ○ Layout, vinkling og kilder ○ Genrer (informationsgenrerne, fortællende journalistik og opinionsgenrerne) og komposition • Afsnit fra <i>NEWS</i> af Henrik Poulsen, Gyldendal, 2015: <ul style="list-style-type: none"> ○ "Fra særheder til nærheder" (s. 83) ○ "De fem nyhedskriterier" (s. 84) • DR: "Øgendahl og de store forfattere – Johannes V. Jensen", 2018, TV-dokumentar (episode 4, sæson 1)
Omfang	26 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt) • Komposition: Nyhedstrekanten vs. spændingsopbyggende • Vinkling • Kilder (erfaringskilder, partskilder, ekspertkilder) • Layout (rubrik, underrubrik, mellemrubrik, brødtekst, byline) • Informationsgenrerne (nyhedsartikel, reportage) • Fortællende journalistik (feature, Gonzo-journalistik)

	<ul style="list-style-type: none"> • Opinionsgenrer (læserbrev, anmeldelse, kronik) • Autenticitetsmarkører og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, omlagt skriftligt arbejde, eksamenstræning, repetitionsspil

Titel 10	Repetition og eksamenstræning
Indhold	<p>Tekster og teori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Repetition af materiale fra tidligere forløb • Repetition af de skriftlige genrer <p>Ordbøger brugt i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Retskrivningsordbogen: https://dsn.dk/ (officielle stavemåder) • Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/da/ (retstavning, bøjning og forklaringer) • Den danske ordbog: http://ordnet.dk/ddo/forside (forklaringer /definitioner, bøjninger og udtale) • Ordbog over det danske sprog: http://ordnet.dk/ods/forside (gamle danske ord)
Omfang	18 lektioner a 45 min.
Særlige fokus-punkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begreber fra tidligere forløb
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, matrixgrupper, individuelt skriftligt arbejde, læreroplæg, quizzer, fremlæggelser